

Pressebilag

1. december 2019

- Færre offentlige midler til forskning inden for energi og miljø de senere år
- ”Grøn milliard” genopretter 2010-niveau

Om Small Great Nation

Small Great Nation er et samarbejde mellem Kraka og Deloitte, der analyserer langsigtede udviklingsperspektiver for det danske samfund. Initiativet er uafhængigt af politiske ideologier og af politiske og økonomiske interesser. Formålet er at kortlægge Danmarks styrker og svagheder samt pege på, hvordan velfærd og sammenhængskraft kan sikres i Danmark fremover.

Initiativet udnytter både eksisterende forskningsbaseret viden og bidrager med nye selvstændige analyser, der udmunder i fagligt baserede løsningsforslag for at skabe et bedre Danmark. Dette er den fjerde opsamlende rapport under Small Great Nation.

Vi har ikke alle svarene og inviterer derfor dansk erhvervsliv, uddannelsesorganisationer, innovationsmiljøer, politikere og andre til dialog, så vi sammen kan fremsætte konkrete forslag til, hvad Danmark skal leve af i fremtiden.

Nedenstående analyser indgår i projektets femte rapport, som offentliggøres i januar 2020.

Kontakt

Ledende økonom
Mikael Bjørk Andersen
Tlf. 3147 9693
E-mail mba@kraka.org

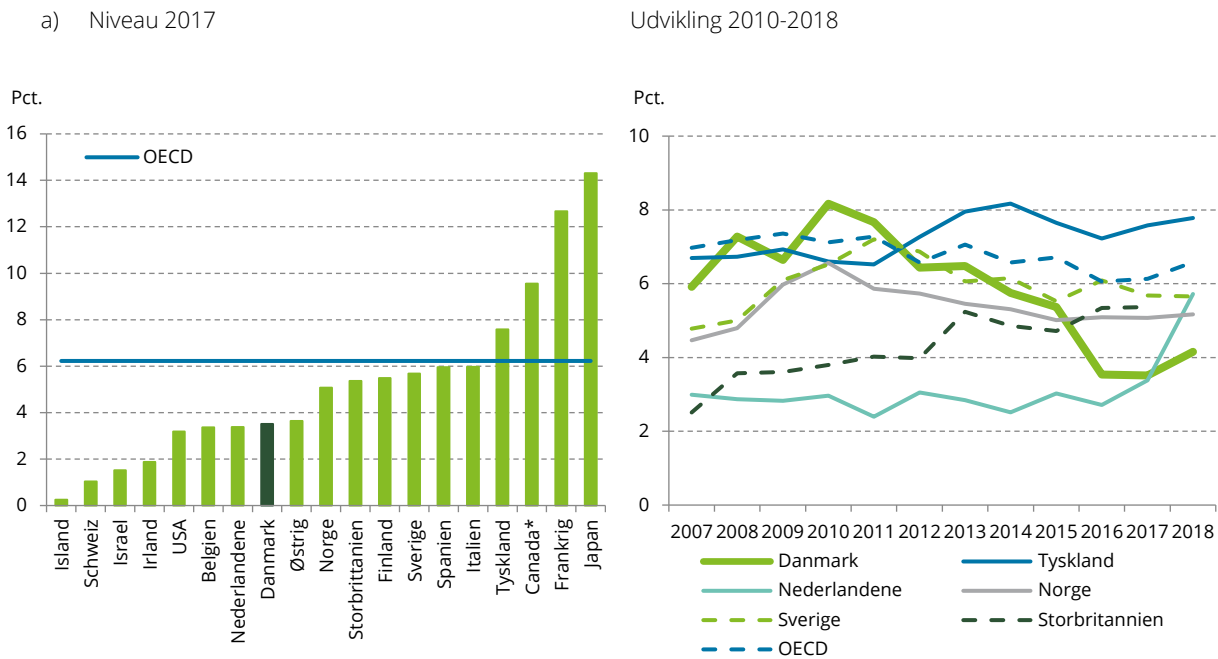
Lille andel af offentlige forskningsmidler til energi og miljø

Danmark bruger kun en ganske lille del af det samlede offentlige forskningsbudget på energi- og miljøforskning. I 2018 brugte Danmark blot 4 pct. af det samlede offentlige forskningsbudget på miljø- og energiområdet.¹ Danmark ligger dermed noget under gennemsnittet for OECD-landene, jf. Figur 1.a).

Offentlige midler til forskning går i stadig mindre grad til energi og miljø

Andelen af de offentlige midler til forskning, der går til energi- og miljøforskning, er siden 2010 faldet fra 8 pct. til 4 pct., så Danmark ifølge de seneste tal brugte en mindre andel end fx Tyskland og Sverige. Udviklingen er bemærkelsesværdig, da det ofte fremhæves, at Danmark skal bidrage til løsningen af den globale klimakrise ved at investere massivt i udvikling og udbredelse af grøn teknologi.

Figur 1 Udgifter til miljø- og energiforskning, andel af samlet offentlig finansieret forskning og udvikling

Anm.: Den blå linje i figur a) viser gennemsnittet for alle OECD-lande. Kun et fåtal af lande har data for 2018, hvorfor figur a) viser tallene for 2017 (dog er tal for Canada er fra 2016).

Kilde: <https://stats.oecd.org/>, tabellerne "Government budget allocations for R&D" for FoU-udgifter og "Main Science and Technology Indicators" for BNP og egne beregninger

Aftale genopretter 2010-niveau

Folketingets partier har i deres aftale omkring forskningsreserven ifm. finanslovsforhandlingerne for 2020 aftalt, at forskningsreserven omprioriteres, således at bevillingerne til grøn forskning øges i med 1 mia. til grøn forskning i 2020². Det vil øge andelen af de offentlige midler afsat til energi- og miljøforskning til små 9 pct. af de samlede offentlige midler til forskning og udvikling, jf. Boks 1. Dermed vil andelen af de offentlige udgifter afsat til energi- og miljøområdet i 2020 være lidt højere end niveauet i 2010.

¹ Der kan ikke i datamaterialet skelnes mellem grøn og ikke-grøn energiforskning.

² Jf. <https://ufm.dk/aktuelt/pressemeddelelser/2019/enigt-folketing-giver-1-5-milliard-til-gron-forskning>

Boks 1 Effekt af "Grøn milliard"

I 2018 udgjorde den offentlige finansiering af forskning og udvikling ca. 830 mio.kr. til energi- og miljøforskning, hvilket udgjorde 4 pct. af de samlede offentlige udgifter (nationale bevillinger) til forskning og udvikling på 20,0 mia. kr.

Aftalen om den "grønne milliard" til forskning indebærer hovedsagelig en omprioritering inden for midler til forskning og udvikling, da de samlede offentlige udgifter til forskning og udvikling forøges i takt med at BNP vokser, således at Danmark fortsat overholder Barcelonamålsætningen.

Det lægges til grund i denne beregning, at de samlede offentlige udgifter til forskning og udvikling (nationale bevillinger) øges med omkring 300 mio. kr. mellem 2019 og 2020 (løbende priser) som følge af den generelle årlige tilpasning. Da vil de offentlige udgifter til F&U i 2020 være på 20,7 mia. kr. Dermed vil "den grønne milliard" i 2020 udgøre ca. 4,8 pct. af de offentlige udgifter til F&U.

Hvis fordelingen af forskningsmidler i øvrigt ikke ændres, vil den ekstra "grønne milliard" dermed øge udgifterne til energi- og miljøområdet fra omkring godt 4 pct. til knap 9 pct. af de samlede offentlige udgifter til F&U. Dermed vil andelen af de offentlige udgifter til energi- og miljøområdet i 2020 kun være lidt højere end i 2010, hvor tallet var 8,2 pct. af de offentlige udgifter.

Kilde: <https://stats.oecd.org/>, tabellerne "Government budget allocations for R&D" for FoU-udgifter og "Main Science and Technology Indicators" for BNP, [Uddannelses- og Forskningsministeriet](#), og egne beregninger.

Boks 2 Data og definitioner

Analysen er foretaget på baggrund af OECD's data over offentlige udgifter til forskning og udvikling³.

Opgørelsen i analysen er baseret på finansieringen af forskning og udvikling, og ikke på omfanget af den offentlige sektors udførte forskning og udvikling. Med offentlig finansiering menes alene national finansiering (finanslov, kommunale og regionale midler samt grundforskningsfonden). Finansiering fra private virksomheder og fonde til den offentlige sektors FoU, private non-profit organisationer og internationale midler (herunder EU-midler) indgår derimod ikke i opgørelsen af offentligt finansieret F&U, jf. Danmarks Statistik⁴.

Opgjort på denne måde var der i 2017 offentligt finansieret FoU-aktivitet for 19,4 mia. kr.. Opgøres tallet i stedet ud fra den udførende sektor, blev der i 2017 udført FoU-aktivitet i offentligt regi (inkl. undervisningssektoren) for 23,4 mia. kr..

³ Se <https://stats.oecd.org/> under "Science and Technology Indicators". Data for Danmark er indsamlet og indberettet til OECD og Eurostat af Danmarks Statistik.

⁴ Se <https://www.dst.dk/da/Statistik/nyt/NytHtml?cid=26376>